

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr 106

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 61.119

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego“ — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz.: 7-99
administracja i ekspedycja 1-99

Początek seansów o g. 4 pp. w sobotę, niedzielę i święta o g. 1 pp. Ceny miejsc na pierwszy seans od 50 gr. — Orkiestra pod dyr. p. R. Kantora.

Dzisiaj i dni następnych! Niezapomniany czarodziej ekranu

Rudolf Valentino

w największym swym ostatnim arcydziele p. t.

SYN SZEIKA

z uroczą jego partnerką

Vilma Banky

z uroczą jego partnerką

Dla młodzieży dozwolone.

UWAGA: Każda z pań nabywająca bilet otrzymuje bezpłatnie fotografię

Rudolfa Valentino

Taryfa kolejowa nie zostanie podwyższona

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

Dowiadujemy się z miarodajnego źródła, że zapowiedziane już dosyć dawno wprowadzenie od 1 stycznia podwyższenie taryfy kolejowej o 20 proc. dla biletów pasażerskich zostało odwołane.

Ceny biletów kolejowych pozostają bez zmiany.

Rozłam w partii sjonistycznej

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

„Der Jud“ organ „Agudy“ donosi, że niektórzy poważni politycy sjonistyczni porozumiewają się z przedstawicielami innych partii żydowskich w sprawie przystąpienia do żydowskiego bloku narodowego. W kołach zbliżonych do p. Grynbauma kroki te komentowane są jako zdrada. Decyzja rady naczelnej kupiectwa żydowskiego uważana jest także za zerwanie kontaktu z p. Grynbaumem.

Prawosławny komitet wyborczy

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

Za przykładem kleru katolickiego, metropolita prawosławny Dionizy przystąpił do akcji wyborczej, organizując prawosławny komitet wyborczy.

Cofnięcie konfiskaty odezwy „Wyzwolenia“

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

Dowiadujemy się, że min. spr. wewn. gen. Składkowski zniósł wczoraj konfiskatę odezwy „Wyzwolenia“, która jak wiadomo wymierzona była przeciw zjednoczeniu kresowem w Wilnie.

Sprawa konfiskaty odezwy niezawierającej żadnych cech wystąpienia antypaństwowego, budzi duże zainteresowanie w sferach politycznych.

Smutne byłoby święta bez książki!

Księgarnia FISZERA, Piotrkowska 47, z tym zaradziła, przygotowując WIELKI WYBÓR od najtańszych.

Aresztowanie konsulów sowieckich w Chinach W stosunku do komunistów podjęto surowe represje

LONDYN, 16 grudnia. (Pat.) — Agencja Reutera dowiaduje się z Kantonu, że władze rządu nacjonalistycznego aresztowały wczoraj konsula i wicekonsula sowieckiego w Kantonie. Aresztowanych przewieziono natychmiast do głównej kwatery policji. Władze kantonie domagają się wydania przywódcy komunistów chińskich Yechin-Fu, który schronił się w gmachu konsulatu sowieckiego.

HANKOU, 16 grudnia. (Pat.) — Z rozkazu władz nankińskich 600 żołnierzy chińskich dokonało szeregu rewizji w dawnych koncesjach rosyjskiej i niemieckiej.

Przedewszystkiem poddano rewizji gmach konsulatu rosyjskiego,

gdzie wszyscy znajdujący się w gmachu zostali aresztowani. Poza to aresztowano setki chińczyków i rosjan, podejrzanych o komunizm, lecz większość ich, po stwierdzeniu ich prawomyślności przez mieszkańców, została zwolniona.

Pozatem cywilne władze chińskie zrewidowały również koncesję francuską, gdzie uwięziono szereg osób. Prawdopodobnie wszyscy funkcjonariusze konsulatu rosyjskiego, uwięzieni tymczasowo w głównej kwaterze wojskowej, zostaną wysledzeni.

LONDYN, 16 grudnia. (Pat.) — Reuter donosi z Hankou, że władze chińskie wkroczyły dziś ra-

no do gmachu konsulatu sowieckiego, gdzie aresztowały wszystkich mieszkańców tego gmachu, zarówno rosjan jak chińczyków. Aresztowano następnie wszystkich komunistów i podejrzanych o sprzyjanie komunistom.

LONDYN, 16 grudnia. (Pat.) — Z Kantonu donoszą, że południowe stronnictwo nacjonalistyczne chińskie ogłosiło wczoraj odezwę o zastrzeżeniu stosunków z Sowietami, których agenci winni są ruchów, które wybuchły w Kantonie. Członkowie konsulatu sowieckiego, misji handlowej i oddziału banku sowieckiego w Szanghaju otrzymali polecenie opuszczenia miasta w środę, dnia

21 b. m. Podobne zarządzenia podjęto w Hankou, Kantonie i innych większych miastach chińskich.

SZANGHAJ, 16 grudnia. (Pat.) — Według wiadomości otrzymanych z Kantonu warunki życia w Kantonie powracają do normy, aczkolwiek stan wojenny dotychczas nie został uchylony. Władze wojskowe donoszą o wykryciu i zatrzymaniu pewnej liczby dział i amunicji oraz materiału propagandowego. Konsulat sowiecki, znajdujący się na terytorjum, będącym własnością amerykańską, nie uległ uszkodzeniu. W stosunku do komunistów podjęte zostały surowe represje. Do wielu z nich za stosowano karę śmierci.

Z doniosłych dni w Genewie

Marsz. Piłsudski w towarzystwie ministrów Zaleskiego i Brianda.

Pesymistyczne zdanie Niemców

co do rokowań polsko-niemieckich

BERLIN, 16 grudnia. (Pat.) — W związku z pobytom delegata Niemiec do rokowań handlowych z Polską b. ministra Hermesa w Berlinie, Hugenbergowski „Der Tag“ twierdzi, rzekomo na podstawie informacji z niemieckich kół dyplomatycznych, że w Berlinie oceniają sytuację w rokowaniach z Polską nie tak optymistycznie jak np. w kołach gospodarczych,

lub w prasie polskiej i że berlińskie koła dyplomatyczne nie liczą się podobno z tem, aby obecne rokowania w sprawie tymczasowego traktatu handlowego mogły być ukończone już w połowie stycznia roku przyszłego. Koła te sądzą natomiast, że w tym czasie rokowania wejdą dopiero w stadium rozważania trudności rzeczowych.

Ojcowie miasta Paryża na żołdzie Moskwy

Przeszło milion franków pobrali na agitację komunistyczną

PARYŻ, 16 grudnia. (ATE.) — Sensacją polityczną dnia jest wykrycie wielkiej, zakrojonej na szerszą skalę, korupcji politycznej w radzie miejskiej Paryża.

Jak wiadomo, jeden z radnych miejskich, komunista, pozostawił w taksówce tekę z dokumentami, które dostały się w ten sposób do rąk policji. Dokumenty wykazują, iż lewica socjalistyczna rady miejskiej w Paryżu pobierała wielkie subwencje z Moskwy za pośrednictwem komunistów francuskich

„Matin“ oblicza, iż od 1 stycznia do 30 września r. b. lewe skrzydło socjalistów otrzymało od komunistów zapomogi na cele polityczne, przekraczające jeden milion franków. Z tego 117.000 przeznaczonych było na propagandę armji, 117.000 na kosztą rozjazdów agitatorów, 450.000 jako wynagrodzenie dla poszczególnych radnych.

Zaniepokojone tym skandalem politycznym stronnictwo socjalistyczne zebrało się wczoraj na nadzwyczajne posiedzenie, na którym postanowiono przestrzec socjalistów przed współpracą z ko-

munistami oraz zbadać prawomyślność polityczną niektórych radnych znajdujących się pod zarzutem utrzymywania łączności z komunistami. Szczególnie skompromitowany w tej aferze jest radny Maurycy Maurin — przywódca lewego skrzydła socjalistów w radzie miejskiej Paryża.

Podziękowanie za list pasterski

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

W dniu wczorajszym przedstawiciel tzw. komitetu zachowawczego z ks. Januszem Radziwiłłem na czele udali się do kardynała Kakowskiego i złożyli mu podziękowanie za list pasterski, prosząc jednocześnie o wyjaśnienie jego treści.

Jakie były te wyjaśnienia niewiadomo, natomiast wiadomym jest, że sfery miarodajne cofnęły swoje zastrzeżenia co do p. Fudakowskiego, który podpisał słynną odezwę „118“.

Dzięki cofnięciu tego zastrzeżenia p. Fudakowski został wczoraj ponownie wybrany na prezesa centralnego towarzystwa rolniczego.

Marszałek Piłsudski i wybory

Nasza sytuacja wewnętrzna tak się ułożyła, że nad sprzecznymi celami i hasłami oddzielnych partii i ugrupowań powinno być zapanować dążenie do zachowania sejmu i zapewnienia mu jego konstytucyjnego stanowiska. Kto idzie do sejmu lub wysyła do niego przedstawicieli, kto bierze czynny udział w wyborach, ten zapewne pragnie, aby jego starania przyniosły jakieś owoce, aby sejm rozporządzał realną władzą i cieszył się należytą powagą w społeczeństwie. Niewarto przecież wysłać się dla odniesienia zwycięstwa wyporczezo, skoro to zwycięstwo nie daje żadnego realnego skutku, nie warto nawet zdobywać większości sejmowej, skoro ta większość razem z mniejszością niewiele wznosi się po nad zero. Zdawałoby się tedy, że już sama kampania wyborcza wysunie, obok ścisłe partyjnych zadań, jedno hasło wspólne — obrony sejmu jako instytucji oraz podstawowych zasad współczesnego ustroju.

Można wszakże z całą stanowczością twierdzić, że do tego nie przyjdzie, że to hasło pozornie wspólne nie będzie takiem w praktyce, że nawet przyczyni się do jeszcze większego zamętu, gdyż zarówno prawica jak i lewica w znacznej mierze porzuciła swój grunt dawniejszy i przeszła na stanowisko wprost przeciwnie temu, jakie zajmowała jeszcze przed dwoma laty. Odegrał tu ogromną rolę czynnik osobisty, reprezentowany przez niepopolitą indywidualność szefa obecnego rządu.

Dla naszych grup demokratycznych parlamentarizm był doniedawna nie tylko niewzruszonym dogmatem politycznej i społecznej demokracji, lecz także jedynym praktycznym systemem wywierania stałego wpływu na państwo i rząd. Najprostszemu, najrozumialszemu interesu samozachowawczy nakazywał tym grupom trzymać się parlamentarizmu, który im zapewniał najwięcej siły i wpływu, który właśnie dla tych względów praktycznych powinien być zostac bronią polityczną naszej demokracji.

Od przewrotu majowego w postawie tych grup, a zwłaszcza w stosunku ich do parlamentarizmu zachodzi widoczna zmiana, której bilans przedstawia się jeszcze zagadkowo, która wszakże już dzisiaj zmienia fizjognomię tych partii i wygina w szczególny sposób ich linie polityczną. Urok osobisty i tradycyny szefa rządu oddziaływa na sztaby partyjne i skłania je do daleko idących kompromisów, wśród których zaclera się ich ideologia i fizjognomia partyjna tudzież pokójność organizacyjna. Grupy te są dzisiaj wszystkie w stanie fermentu i co z niego wyniknie, niepodobna dzisiaj odgadnąć.

I ugrupowania prawicowe uległy dużej zmianie, która zreszta

nie tyle dotknęła ich wewnętrznej istoty, co stosunków zewnętrznych i sposobów taktycznych. Żywioty te wogóle odznaczały się biernością i uchylały się od czynnej roli politycznej. Z tego skorzystała endecja i narzuciła się im na kierowniczkę polityczną. Odgrywała tę rolę nie tylko w pierwszym, lecz i w drugim sejmie, gdyż słynna Chjena była właściwie tylko rozszerzoną endecją. Sztab endeków był jej wrogiem, demokracja wrogiem, a człowiekiem budzącym strach i nienawiść, jak widać z przedśmiertnych wynurzeń mordercy pierwszego prezydenta — marszałek Piłsudski. Ideologia Chjenny był do ostatniej chwili fa-

szyzm, oczywiście faszyzm, który miał być spreparowany w kuchni endeków i ich rękami podany na nasz stół. Otóż endecy stracili dawną przewodnią rolę wśród żywiołów prawicowych, które przestały wierzyć w ich rozum i zdolność dokonania przewrotu faszystowskiego. Już poprzednio zrazili oni

szym, oczywiście faszyzm, który miał być spreparowany w kuchni endeków i ich rękami podany na nasz stół.

szym, oczywiście faszyzm, który miał być spreparowany w kuchni endeków i ich rękami podany na nasz stół.

sobie Ziemianstwo swym dwuznacznym stosunkiem do reformy rolnej. Skoro upadł autorytet endecji, grupy prawicowe spostrzegły w kursie pomajowym sympatyczne dla siebie pierwiastki — silny rząd z wyraźną tendencją przeciwko parlamentarizmowi. Mogły machnąć ręką na obecnym rządzie, lecz niespełniony faszyzm endeków i poszukac zbliżenia z obecnym rządem. Niecała bynajmniej Chjena poszła w tym kierunku, w tym dużym zespole podobnie jak i na lewicy szerzy się ferment, który nie daje jeszcze określonego wyniku. Tu czynnik osobisty nie odegra już tak wielkiej roli, jak na lewicy. Jest wszakże jeszcze znaczny. W takiej sytuacji wszelkie prognozy sejmowe, a nawet wyborcze stanowią nielada trudność.

J. U.

J. Mazurski

Prezydent — monarchą absolutnym Marzenia „naprawiczy” o reformie ustroju w Polsce

Związek naprawy Rzeczypospolitej, będący, jak wiadomo, obok partii pracy głównym stronnictwem „rządowym”, uchwalił w ostatnich dniach szereg rezolucji, wśród których zwraca zwłaszcza uwagę uchwała, dotycząca spraw ustrojowych. Brzmi ona następująco:

„Zapoczątkowana w roku ubiegłym naprawa ustroju Rzeczypospolitej winna być konsekwentnie doprowadzona do końca. Celem tej naprawy jest stworzenie ustroju dostosowanego do potrzeb, wynikających z naszego położenia geograficznego oraz układu warunków wewnętrznych i zabezpieczającego państwu sprężystość i na trwałych podstawach oparte kierownictwo jego losów.

W tym celu stanowisko prezydenta Rzeczypospolitej winno być wzmocnione przez: 1-o zmianę dotychczasowego systemu jego wyboru w kierunku niezależnienia go od izb parlamentarnych, 2-o prawo prezydenta do swobodnego powoływania i odwoływania rządu, przed nim wyłącznie odpowiedzialnego.

3-o daleko idące ograniczenie prawa sejmu do obalania gabinetów, 4-o nadanie prawa inicjatywy i sprzeciwu zawie-

szajacego”.

Uchwała powyższa stanowi dażenie do obalenia obecnego ustroju konstytucyjnego i parlamentarnego w Polsce i do wprowadzenia niekonstytucyjnej monarchii z prezydentem o władzy monarchicznej. Skasowanie odpowiedzialności rządu przed sejmem i odcięcie mu prawa obalania gabinetów, uczyniłoby z naszej izby radę przyborną z opoki absolutyzmu. Gdyby taki stan został wprowadzony — byłoby to zalegalizowaniem na wieczne czasy dyktatury w Polsce: to co dzisiaj jest zławiskiem przejściowym, przeszłoby w stan stały, normalny.

Nie ma potrzeby wskazywać niebezpieczeństw kryjących w sobie podobny zamiar zmiany naszego ustroju, o ile on rzeczywiście istnieje w rządzie, a nie jest jedynie nabożnym życzeniem domorsłych sanatorów, którzy w obecnym ustroju, na legalnej drodze wyborów powszechnych nie mogą marzyć o dotczeniu do władzy w Polsce. Inaczej było, gdyby sejm nie miał prawa obalania rządu. Wówczas...

Ale pocóż wdawać się w nieprawdopodobne rojenia, wykłwile w fantazji „gorących” umysłów. W każdym razie o ile nasi „naprawicze” z takim бага-

Dyrekcja koncertów: ALFRED STRAUCH. Tel. 1 3-84

SALA FILHARMONJI

OSTATNI KONCERT

w roku 1927

Fenomenalny pianista

ROBERT

Casadesus

o którym prasa całego świata wyraża się z niebywałym zachwytem i entuzjazmem

GRAC BĘDZIE
we WTOREK, dnia 20 bm.

Początek o godz. 8 30 wieczorem.

Bilety sprzedaje Kasa Filharmonji.

Grand-Kino Grand Kino
NA ŚWIĘTO!!!

5.40. sek. huraganowych wybuchów wesołości
90 min. spasmatycznego śmiechu

? ? ?

SWIAZDKE
CZEKOLADA
CZEKOLADKI
KARMELKI
Plutos

100% mężczyzna

Milton Sills oraz premijowana piękność Betty Bronson

we wspaniałym podzwrotnikowym dramacie p. t.

Wyspa Straceńców

CORSO

Indyjski Grobowiec

W nowoczesnym opracowaniu artystycznym.

Od dziś!

Śmiecie Całość razem!

ODEON

Anons: Od poniedziałku
„W przedślubną noc”
z Reginald Denny

Dziś zapadnie decyzja czy b. poseł Dymowski zwolniony zostanie z więzienia

War. kor. „Gł. P.” (St.Gr.) tel.: Dzisiaj sąd okręgowy w Warszawie ma powziąć decyzję w sprawie czy pozostawić dalej w więzieniu słynnego b. posła p. Dymowskiego, czy też zastosować łagodniejszy środek zabiegawczy.

Już w styczniu płacić będziemy na kasę emerytalną

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Wczoraj rozpoczęła prace komisja organizacyjna zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych. Prace tej komisji pędzą szybkim tempem, tak, że już w styczniu rozpocznie się ściąganie składek od pracodawców i pracowników.

Ustawa dziennikarska ogłoszona ma być w przyszłym miesiącu

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: W dniu wczorajszym specjalna delegacja związku syndykatów dziennikarzy konferowała dyrektorem departamentu ministerstwa pracy p. Dreskim o projekcie ustawy dziennikarskiej. W styczniu odbędzie się jeszcze posiedzenie ankietowe z udziałem wydawców i dziennikarzy po czym ustawa będzie ogłoszona w formie dekretu prezydenta Rzplitej.

Manewr niemiecki na Śląsku Opolskim

War. kor. „Gł. P.” (St.Gr.) tel.: Dowiadujemy się, że rząd niemiecki zamierza wprowadzić w najbliższych dniach fakultatywny wykład języka polskiego w szkołach średnich Śląska Opolskiego. Jak dowiadujemy się, jest to krok propagandy, mający na celu odwrócenie uwagi od braku szkół polskich powszechnych na tymże Śląsku.

Niemieccy nacjonalisci uznają granice Polski ale z kerekturną „korytarza” i G. Śląska

BELRIN. 16 października. — (Pat.) — Dzienniki prawnicowe, jak n. p. „Deutsche Tageszeitung” i „Magdeburger Zeitung” ogłaszają wiatki z książki posła ludowego do Reichstagu barona von Reinhabena, która ma się w tych dniach pojawić na półkach księgarskich.

Książka ta pod tytułem „Od Wersalu do Wolności” omawia wszystkie etapy dotychczasowej polityki zagranicznej Niemiec. W jednym z rozdziałów autor podkreśla, że byłoby błędem, gdyby w Polsce lub gdziekolwiek przypuszczano, że w Polsce lub w Niemczech jest możliwe pokonanie trudności gospodarczych przy zepchnięciu na drugi plan spornych kwestji politycznych i granicznych pomiędzy Niemcami a Polską.

Niemcy stoja na stanowisku uznania państwowości polskiej. Niemcy chcą i muszą utrzymać stosunki sąsiedzkie z Polską. Niemcy nie stoja na zasadniczym stanowisku, w myśl którego nie byłoby gotowi uznać również i na granicy wschodniej istniejącego stanu rzeczy przez dobrowolne i uroczyste umowy, i zagwarantować tej granicy. Ale musiałaby ona być inaczej wykreślona niż obecnie z korytarzem i niesprawniejszą linią graniczną na Górnym Śląsku.

Dr. med. **S. Niewiażski** Specjalista chorób skórnych, wene rycznych i moczopłciowych. Przyjmuje od 5 do 9 wiecz. Sienkiewicza 34, tel. 59-40. 29-5

Polityczny lot Lindbergha do Meksyku

Zwycięzca Atlantyku przebył pięć tysięcy klm. w 27 godzin i 43 minut

NOWY JORK, 16 grudnia. (Telegram wł. „Głosu Polskiego”) — Ludność miasta Meksyku, gdzie wylądował onegdaj Lindberg zgotowała bohaterstwu lotnikowi niezwykle entuzjastyczne przyjęcie. Zaledwie aeroplan wylądował, a już tysiące widzów przewało łańcuch utworzony przez funkcjonariuszów policji i zaniósł na ramionach Lindberga do auta posła amerykańskiego Morrow'a.

Kpt. Karol Lindbergh.

Następnie Lindberg wraz z p. Morrow'em udał się przed trybunę, na której oczekiwał lotnika prezydent Callas. Powitanie między Lindbergiem a Callasem miało niezwykle serdeczny charakter. Prezydent objął Lindberga zanim ten zdążył oddać pozdrowienia przesłane Callasowi przez prezydenta Coolidge'a. Następnie Lindberg, Callas i Morrow udali się w otwartym aucle do gmachu poselstwa amerykańskiego.

Tysiące osób zaległo ulice i place miasta tak że auto z trudem posuwało się naprzód. Gdy auto zatrzymało się przed poselstwem zostało zasypane masą kwiatów przez rozentuzjasmowane tłumy. Lindbergh zmuszony był kilkadziesiąt razy ukazywać się na balkonie poselstwa zanim tłumy rozeszły się, wydając okrzyki na cześć wielkiego lotnika. Program uroczystości nie zo-

stał jeszcze ustalony. Coolidge, Kellogg wszyscy ministrowie i cały szereg członków kongresu przesłało Lindbergowi powinszowania, co dało asumpt do snucia politycznych kombinacji na temat lotu Lindberga do Meksyku. Zdaje się faktycznie nie ulegać wątpliwości, że lot Lindbergha przedsięwzięty został głównie z pobudek natury politycznej a w pewnych kołach twierdza nawet, że termin lotu ustalony został w ten sposób, aby wiadomości o przyjęciu Lindbergha nadeszły w

tym momencie, kiedy ogłoszony będzie komunikat o rezultacie pracy komisji śledczej senatu amerykańskiego w sprawie podejrzanym o przekupstwo ze strony Meksyku senatorów amerykańskich. Uważano podobno, że lot Lindbergha jest najlepszą bronią przeciwko oszczerczej kampanji Hearstscha. * * *

Przestrzeń przebytych przez Lindbergha w locie do Meksyku wyraża się cyfrą 5.000 kilometrów, a chociaż przestrzeń ta mniejsza jest od przestrzeni przebytej przez Chamberlina w rekordowym locie New York — Eisleben (6.200 klm.) jednak lot Lindbergha podjęty zresztą bez żadnej reklamy wstępnej przysporzył zwycięzcy Atlantyku nowych laurów.

Lindbergh leciał 27 godzin i 13 minut w tym 13 i pół godziny w nocy.

Według słów lotnika, w nocy, kierując się wyłącznie instrumentami nie zboczył absolutnie z drogi, zaś nad ranem gdy zaczął się posługiwać mapą, błędził 2 godziny. Dopiero przypadek, mianowicie, rozpoznanie nazwy jednego z hoteli narowadziło go na właściwą drogę.

W Meksyku Lindbergh zatrzyma się zapewne przez dłuższy czas, a stamtąd udać się ma do Panamy i na Kube. (Y)

Zniesienie zakazu wwozu węgla angielskiego do Francji

PARYŻ, 17 (Pat) — Zgodnie z porozumieniem zawartym w Genevie podczas konferencji w sprawie zniesienia ograniczeń wwozu i wywozu, Francja zniósła zakaz wwozu angielskiego węgla. Termin wprowadzenia tego postanowienia w życie nie został jeszcze ustalony.

Tajemnica pokoju Nr. 40

Przejmowanie depesz niemieckich podczas wojny

Podczas wojny światowej utworzyła admiralicia angielska specjalne biuro, którego zadaniem było przejmowanie i odcyfrowywanie niemieckich radiogramów. Na czele tego biura stał prof. Alfred Ewing z uniwersytetu w Edynburgu, który obecnie opowiada następujące szczegóły o pracy tego biura.

Zatrudniało ono 50 osób, którym z licznych stacji podsłuchowych, rozrzuconych po całej Anglii, dostarczano przyjmowane radiodepesze niemieckie w liczbie około 20.000 dziennie.

W ten sposób admiralicia angielska śledzić mogła dokładnie każdy ruch floty niemieckiej.

W dniu bitwy nad Doggerbank wiedziała admiralicia angielska zgóry, jakie statki niemieckie wezmą udział w walce, kiedy i gdzie wypłyną. (Y)

Polska dąży do unji z Litwą?

Co pisze o tem prasa sowiecka

MOSKWA, 16 grudnia. — Urzędowe „Izwestia” w obszernym artykule p. t. „Węzeł nierozwiązany” omawiając przyszłe pertraktacje polsko - litewskie nazywają je rozumną drogą do rozwiązania spornych kwestji. Związek rad zawsze stał na stanowisku unikania konfliktów na wschodzie Europy.

„Izwestia” widza jednak poważne niebezpieczeństwo, grożące w dalszym ciągu Litwie ze strony Polski. Zdaniem organu rządu Sowieców, Polska dążyć będzie do unji z Litwą przez wytworzenie warunków politycznych na Litwie, sprzyjających tej idei. Uchwała ligi narodów nie wykluczyła inspirowanego przez

Polskę zbrojnego wtargnięcia emigrantów litewskich do Litwy i wywołania przewrotu, któryby ułatwił zadanie polskiej dyplomacji w sprawie unii.

Polsko - litewska granica, jak piszą „Izwestia”, nie przestała być zarzewiem wojny w Europie. Będzie ona tem zarzewiem dotąd, dopóki odpowiedzialne koła polskie nie wyrzekną się takiego rozwiązania sporu polsko - litewskiego, przy którym równowaga we wschodniej Europie mogłaby być zachwiana.

Związek rad — kończą „Izwestia” — wobec tego całą swą uwagę poświęci przyszyłym pertraktacjom polsko - litewskim.

Przedstawiciele polskiego PEN-klubu

doznali serdecznego przyjęcia w Berlinie

BERLIN, 17 (Pat) — Dziś o g. 6 popoł. w tzw. Salach Cesarskich odbyła się wspólna prelekcja przedstawicieli PEN - klubu polskiego prof. Tadeusza Zielińskiego i Juliusza Kaden-Bandrowskiego zorganizowana przez PEN klub niemiecki. Członkowie PEN klubu stawili się w komplecie z wyjątkiem Tomasza Manna, który od tygodnia choruje.

Obecni byli członkowie akademji umiejętności, akademji sztuk pięknych, akademji literatury z

Wilhelmem von Scholtzem na czele, przedstawiciele pruskiego ministerstwa oświaty, profesorowie uniwersytetów, przedstawiciele rządu i prezydum miasta Berlina. Po odegraniu przez p. Weissa preludjum Szopena, prof. Zieliński wygłosił odczyt o chłopie w literaturze polskiej. Po prof. Zielińskim zabrał głos Juliusz Kaden - Bandrowski, który zobrazował współczesną literaturę polską. Obie prelekcje przyjęte były serdecznymi oklaskami.

Katastrofa kolejowa pod Kołomyją

13 osób rannych, 2 lokomotywy, węglarka i 7 wagonów zniszczonych

Wczoraj wieczorem zdarzyła się katastrofa kolejowa na stacji Maciejowce pod Kołomyją. Z powodu źle nastawionej zwrotnicy, pociąg osobowy wpadł na pociąg towarowy. Skutki zderzenia były fatalne.

Obie lokomotywy i wagon pa-

szerski III klasy zostały zniszczone, pozatem poważnie uszkodzone i wykolejone zostały węglarka i sześć krytych wagonów towarowych.

Podczas katastrofy 10 pasażerów i 3 funkcjonariuszy kolejowych zostało ciężko rannych.

Za udział w rozruchach w W. Warażdynie

skazano studenta na sześć miesięcy więzienia

BUKARESZT, 16 grudnia. — (Pat.) — W dniu wczorajszym zapadł wyrok trybunału w Jas-sach, skazujący studenta Bordeano na sześć miesięcy więzienia za udział w rozruchach w Oradea Mare.

Rozprawa w sprawie studentów winnych wywołania zająć w Oluj rozpoczęła się dnia 18 b. m. w Bukareszcie. Senaty wyższych uczelni wezwane będą do ukarania w zakresie swych kompetencji tych z pośród studentów, zamieszanych w wypadkach w Oluj i Oradea Mare, których wina okazała się mniej poważna.

Prefekt okręgu Bihor oraz prefekt policji i dyrektor policji w Oradea Mare wyrazili ubolewanie obywatelowi Stanów Zjednoczonych Kellerowi z powodu doznanych przez niego obrażeń.

BUKARESZT, 16 grudnia (Pat) W kołach politycznych twierdzą, że szef narodowej partji chłopskiej Maniu zwróci się w parlamencie do rządu z zapytaniem, dlaczego nie zapobiegł demonstracjom studenckim. Dalej zażąda on oświadczenia, czy rząd popierał przygotowania studentów i w jakiej wysokości zażądane zostały sumy odszkodowawcze.

od 1853
STELLA
CYKORIA I WYBOROWE DOMIESZKI DO KAWY

KINO TEATR
CZARY
Dziś i dni następne.
Wielki sensacyjny dramat w 8 akt., p. t.
„Milionowy Spadkobierca”
W roli głównej
Nieźródnany
Ryszard Talmadge
Nad program: **Komedja amerykańska** w 2 aktach.
UWAGA! Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 75 gr.
Początek o g. 4 w soboty, niedz. o g. 1 pp
Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. Sandomierskiego.

KASĘ „National” oraz urządzenie sklepowe wraz z lodownią sprzedam tanio. Wiadomość w redakcji. 148-1

Wiadomości bieżące

Osobiste

W dniu wczorajszym objęli urządowanie po powrocie z Warszawy, pp. prezydent m. Łodzi Br. Ziemięcki i wiceprezydent dr. Wiełński.

Dr. Skalski

komisarzem wyborczym

W dniu wczorajszym nadeszły do urzędu wojewódzkiego nominacje na komisarzy wyborczych w 5 okręgach województwa łódzkiego.

Komisarzem wyborczym okręgowej komisji wyborczej nr. 13 (Łódź-miasto) został mianowany przez ministra Sławoi-Składkowski go naczelnik wojewódzkiego wydziału zdrowia dr. St. Skalski, okręgowej komisji nr. 14 (Łódź-noświat) naczelnik wojew. wydziału administracyjnego Jan Dychdalewicz, komisji nr. 15 (Konin) dr. Zygmunt Gutek, komisji nr. 16 (Kalisz) naczelnik wojew. wydziału rolnictwa p. Zygmunt Szostak, komisji nr. 18 (Piotrków) naczelnik wydziału bezpieczeństwa woj. łódzkiego J. Bielecki.

Nowomianowani komisarze wyborczy rozpoczynają z dniem dzisiejszym urządowanie i odbędą konferencje z przewodniczącymi komisji wyborczych poszczególnych okręgach. (b)

Wyborcze przesunięcia na stanowiskach administracyjnych w Łodzi

W dniu wczorajszym bawił w Warszawie wojewoda łódzki pan Jaszczolt. Chodziło o przeprowadzenie konferencji w sprawie kredytów na roboty inwestycyjne w celu zatrudnienia bezrobotnych. Z drugiej zaś strony ministerjalne konferencje dotyczyły zbliżających się wyborów do sejmu i senatu zwłaszcza na te ostatnich przesunięć na kierowniczych stanowiskach administracji państwowej w Łodzi. (p)

45 procent

wzrost drożyny w Polsce

Stwierdzony przez główny urząd statystyczny wzrost drożyny w Polsce od 1 stycznia 1925 r. do końca listopada 1927 r. wynosi 44,7 proc.

Ten „urzędowy” wzrost drożyny w Polsce nie odpowiada wzrostowi rzeczywistemu, który jest znacznie większy.

Po pierwszą nagrodę wyjechała delegacja L. S. O. O.

W dniu dzisiejszym rano wyjechała do Warszawy na zaproszenie głównego związku straży pożarnych, delegacja łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w osobach pp.: dyrektora Szeźtza, inż. Brzozowskiego i 4 toporników po odbiór zdobytego przez reprezentację drużyny łódzkiej na zawodach w Poznaniu poporca, który jest dowodem, że łódzka straż ogniowa zajmuje pierwsze miejsce wśród wszystkich straży Rzeczypospolitej.

Jak się dowiadujemy projektowane jest wysłanie zwycięskiej drużyny łódzkiej na międzynarodowe zawody straży ogniowych, które odbędą się w r. 1929 w Turynie we Włoszech. (p)

„ARARAT”

Zachodnia 43
Artystyczny teatr rewiowo-kameralny kier. inż. M. BRÓDERZON.

Dziś, w sobotę o godz. 4 p. p. (popularne), 7.45 i 10 wiecz. punkt.

3 przedstawienia mieszanego programu p. n.

„Roznies mit Mardien”

12 najpiękniejszych numerów I-go i II-go programu.

Anons: We wtorek, 20-go b. m. Premiera III-go programu.

Kasa czynna od godz. 1 po poł.

Dnia 16 b. m. rozstała się z tym światem

B. P.

Róża z Bergerów inżynierowa Hamer

przeżywszy lat 39.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się w niedzielę, dn. 18 b. m. o godz. 1 pp. z domu żałoby przy ulicy Kilińskiego 105, o czym zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

Mąż, dzieci i rodzina.

Zatarg na dworcu Łódź-Fabryczna przeniesiony zostanie w poniedziałek na teren Warszawy

Przed paru dniami donosiliśmy o ostrym zatargu, który wynikł pomiędzy zarządem kolei żelaznych wezła łódzkiego a robotnikami zatrudnionymi przy budowie plantów na tle wysunętych przez robotników żądań cofnięcia im wymówień pracy. Jak wiadomo zatarg ten doprowadził do incydentu w gabinecie naczelnika wydziału ruchu inż. Dąbrowskiego.

Jak się obecnie dowiadujemy zatarg nowszy nie został jeszcze zlikwidowany. W dniu wczorajszym bowiem zostały przetrwane ostatnie roboty przy budowie nasypów kolejowych, wobec czego pozabawionych zostało prac 450 robotników, z których większość nie przepracowała 20 tygodni, będąc tem samem pozbawiona prawa do pobierania doraznych zapomóg państwowych. W związku z tem udał się w dniu wczorajszym do naczelnika wydziału ruchu kolei żelaznych wezła łódzkiego p. Dąbrowskiego przedstawiciel zarządu związku prac. inst. użyteczn. publicznej, radny Kowalski. W zastępstwie

nieobecnego inż. Dąbrowskiego przyjął delegata zastępcę naczelnika p. Kaczorowski.

Radny Kowalski na wstępie wskazał, że jak go informują robotnicy zatrudnieni przy robotach kolejowych, roboty te prowadzone być mogą w dalszym ciągu bez jakiegokolwiek uszczerbku dla całokształtu budowy nasypów, które nie dosięgnął jeszcze 10 stopni, przy której to temperaturze kontynuowanie robot byłoby niemożliwe. W odpowiedzi inż. Kaczorowski oświadczył, iż zostało stwierdzone, że ziemia jest zamrznięta, wobec czego dalsze prace nie mogą być obecnie kontynuowane.

P. radny Kowalski, uznawszy wyjaśnienie p. Kaczorowskiego za niewystarczające udał się natychmiast do p. wicewojewody dr. Lewickiego, któremu zakomunikował, że robotnicy gotowi są wysłać delegację do min. komunikacji, w celu interwencji w sprawie kontynuowania robot przy nasypach kolejowych. W odpowiedzi p. wicewojewoda oświadczył p. Kowalskiemu, że co

się tyczy samych robot, to w tej sprawie ingerować nie może, ze względu na to, że podlegała one wyłącznej kompetencji kolei, jeśli natomiast chodzi o kredyty na ten cel, to województwo mogłoby ewentualnie w dalszym ciągu asygnować kwoty potrzebne na to, by roboty były do momentu kontynuowane. Wobec powyższego radny Kowalski zawiadomił wicewojewodę, że w poniedziałek dnia 19 b. m. wyjeżdża do Warszawy delegacja, która interweniuje będzie w min. komunikacji by roboty przy budowie nasypów kolejowych w Łodzi prowadzone były do czasu aż na to pozwolą warunki atmosferyczne. O ileby zaś interwencja w min. komunikacji nie dała rezultatu pozytywnego, to delegacja zwróci się do min. prac z żądaniem, by wszystkim bez wyjątku robotnikom w Łodzi, pozbawionym pracy wskutek przerwania budowy nasypów kolejowych wypłacane były przez cały okres zimy doraźne zasiłki państwowe. (p)

Znaczny wzrost bezrobocia w przemyśle łódzkim i okręgu

Listopad i pierwsze dni grudnia przyniosły na terenie okręgu łódzkiego wzrost liczby bezrobotnych, których ogólna liczba wynosiła 20.550. Na pierwszym miejscu znajdują się bezrobotni robotnicy przemysłu włókienniczego w liczbie 10.070. Liczba ta wzrosła szczególnie w przemyśle wełnianym.

Wydatny wzrost ujawniła grupa robotników budowlanych, która powiększyła się o 425, a to wobec zamarego zupełnie ruchu budowlanego.

Z tą okolicznością łączy się również wzrost bezrobocia w grupie robotników niewykwalifikowanych, których liczba doszła do 7 tysięcy. Liczba bezrobotnych pracowników umysłowych uległa natomiast zmniejszeniu i wynosi obecnie 1790 osób. Bardzo znaczny wzrost bezrobocia ujawnia się w niektórych

ośrodkach przemysłowych na prowincji zwłaszcza zaś w okręgu piotrkowskim i radomskim, gdzie liczba pozabawionych prac powiększyła się w przeciągu miesiąca o 685 osób. Wywołane to zostało częściową likwidacją robot kanalizacyjno-wodociągowych, drogowych, budowlanych i sezonowych. Poza to w całym szeregu zakładów przemysłu włókienniczego a m. in. w Piotrkowskiej Manufakturze, fabrykach Endera i zakładach dla inwalidów nastąpiła redukcja robotników. Tylko drobne zakłady włókiennicze w Bełchatowie powiększyły swoją produkcję. (p)

Zapisujcie się na członków L.O.P.P.

Pomoc magistratu dla bezrobotnych Żywność i opał dla niepobierających zapomóg

W dniu wczorajszym pod przewodnictwem prez. Ziemięckiego odbyło się posiedzenie magistratu na którym m. in. omawiana była sprawa pomocy żywnościowo-opałowej zarządu miejskiego dla bezrobotnych rzesz naszego miasta. Traktując tę kwestję jako bardzo pilną, magistrat postanowił przystąpić niezwłocznie do rejestracji wszystkich bezrobotnych nie otrzymujących zapomóg.

Rejestrację tę oraz kontrolę nad zarejestrowanymi przeprowadzić będzie miejski urząd zasiłkowy dla bezrobotnych. Po ukończeniu czynności rejestracyjnych i ustaleniu finansowych podstaw za mierzonej akcji, magistrat przystąpi do wydawania talonów na produkty żywnościowe i opałowe, które

bezrobotni otrzymywać będą w sklepach miejskich.

W dalszym ciągu posiedzenia magistrat zatwierdził ustaloną przez specjalną komisję w dniu 15 bm. nową taryfę maksymalną na mięso i wyroby mięsne, obniżając cenę mięsa wieprzowego o 5 proc. z pozostawieniem cen innych gatunków mięsa bez zmiany.

Rozpatrywana była również sprawa dokonania dorocznego spisu inwentarza majątku miejskiego. Wobec tego, że w myśl obowiązujących przepisów samorządowy rok budżetowy rozpoczyna się w dniu 1 kwietnia, magistrat postanowił przesunąć do 1 kwietnia 1928 r. datę najbliższego spisu inwentarza majątku miejskiego.

Straszny wypadek na stacji kolejowej w Karolewie

W dniu wczorajszym na stacji kolejowej w Karolewie miał miejsce straszny wypadek:

Jeden z robotników zatrudniony przy ładowaniu wagonów towarowych, 17-letni Stanisław Jackowski, zam. przy ul. Szosa Zgierska nr. 10 wskutek nieuwagi dostał się pomiędzy wagon a rampę składu i przyciśnięty uległ zgnieceniu klatki piersiowej.

Do njeszcześniego wezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz przewiózł go w stanie bardzo ciężkim do szpitala im. małż. Poznańskich.

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

M. Epsztajn (Piotrkowska 225), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), M. Rozenbium (Cegielińska 12), Sukcesorowie Gorfajna (Wschodnia 54), J. Koprowski (Nowowiejska 15). (p)

Dziś 3 przedstawienia
Pożegnalne występy: **Janiny Madziarówny**
Heleny Orlikówny i **Benedykta Hertza**
Program № 6, p. t.
„Szkoła Pocałunków”

pod kierunkiem **Walerego Jastrzębca**

- 1) Teoria pocałunku.
- 2) Benedykt Hertz (satyra).
- 3) Płoczeki łódzkie.
- 4) New-York Times.
- 5) Wilk moński.
- 6) Chodź pan!
- 7) Dubla do rogu.
- 8) Szkoła pocałunków.
- 9) Bolcio Kamiński.
- 10) Flirt na drapaczu nieba.
- 11) Janina Madziarówna.
- 12) Krótkie czy długie?

Reżyserowali: Walery Jastrzębiec i Czesław Skonieczny. Kierownik literacki: Jerzy Nel.
Kierownik muzyczny: T. Sygietyński. Baletmistrz: E. Wojnar. Dekoracja: art. mal.: S. Frasiaka.

Na pierwszy seans cena wszystkich miejsc po 2.-- zł.

Codziennie 2 przedstawienia: o godz. 7.45 i godz. 10 wiecz.
3 przedstawienia: o godz. 5.45, 7.15 i 10 wiecz.

W niedzielę i soboty

Przedstawiciele rady miejskiej

w komisjach i wyborczych

Na posiedzeniu w dniu 15 b. m. rada miejska desygnowała w charakterze swych przedstawicieli, zgodnie z uchwałą konwentu sejmików:

1) do okręgowej komisji wyborczej nr. 13 (m. Łódź) r. adw. R. Kemponera, inż. S. Lebenhafta, inż. S. Praszkiere i r. W. Groszkowskiego, jako członków, oraz pp. St. Wojdana, M. Federa, J. Sawickiego i Fr. Waszkiewicza, jako zastępców;

2) do okręgowej komisji wyborczej nr. 14 (powiat) pp. radn. Wł. Doleckiego i Al. Bengacha (ławnika m. Aleksandrowa) jako członków, oraz pp. J. Golańskiego i G. Neumana, jako zastępców.

Blisko milion

wyniesie 13-ta pensja pracowników miejskich

Wedle wycień wydziału finansowego magistratu przyznana gratyfikacja dla wszystkich pracowników miejskich wyniesie przeszło 900 tys. zł.

Na sumę tę składa się gratyfikacja dla urzędników magistratu zł. 400 tys., dla pracowników gazowni 108 tys., dla wydziału kanałizacyjnego 225 tys., a reszta na gratyfikację dla robotników sezonowych.

Na najbliższym posiedzeniu prezydium magistratu zbadany zostanie dokładnie stan kasy miejskiej, najbliższe wpływy i konieczne wydatki, poczem zapadnie decyzja czy 13 pensja wypłacona będzie w całości, czy też magistrat zmuszony będzie wypłacać ją w ratach. (b)

Co usłyszymy dziś przez radio?

Najpopularniejszy głośnik „RADIOVOX“

P. T. R.

„ENERGJA“, Łódź
Piotrkowska 56.

Warszawa (1111 m.) —
12.20—13.00. Koncert z płyt gramofonowych.

16.00—16.25. Odczyt p. t. „Szkoła wychowania organicznego w Ameryce“
17.20—17.45. Odczyt p. t. „Walka ze zbytkiem i rozrzutnością pań rzymskich“ — wygł. dr. Gustaw Przychocki.

17.45—18.15. Program dla młodzieży. P. Wanda Prażmowska wygłosi pogadankę p. t. „Stołownicy z za okna“.

18.15—18.55. Koncert popołudniowy. Śpiewy oraz recytacje chóralne i solowe w wyk. dzieci szkoły powszechnej.
20.30. Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego, Walerja Dobosz-Markowska (śpiew) i Stan. Nawrocki (akomp.).
22.30—23.30. Transmisja muzyki tanecznej.

Tuluza (392) —
18.20. Koncert (Karnawał zwierząt Saint-Saens i fragmenty z opery „Manon“ Massenet).

Moskwa (1450) —
15.20. Opera Glinki „Ruslan i Ludmila“.

Brno (441,2) —
20.00. Koncert („Finlandia“ Libellusa. Koncert skrzypcowy Brucha. Tańce symboliczne Griega).

Berlin (489,3) i Königswusterhausen (1250) —
20.50. Święto pokoju” dramat w 3 aktach Hauptmanna.

Frankfurt (428,6) —
16.30. Utwory Beethovena.

Langenberg (468,8) —
18.00. Koncert utworów M. Götza (Uwertura wiosenna, Koncert fortepianowy i Symfonia F-dur).

Stuttgart (379,7) —
20.00. Wieczór poświęcony twórczości Jacka Londona (Odczyt i recytacje fragmentów).

Włamywacz poznański na „gościnnych występach“ „gościnnie“ został osadzony w więzieniu przez policję łódzką

W dniu wczorajszym liczni przechodnie przed domem nr. 216 przy ul. Piotrkowskiej byli świadkami niezwyklej sceny.

Do jakiegoś wytwornie odzianego młodzieńca z monoklem w oku o nader inteligentnym wyglądzie podeszło nagle dwóch panów, którzy zatrzymali go, poczem jeden z nich wyrwał mu z ręki elegancką skórzaną walizkę. Młodzieniec chciał się rzucić do ucieczki, w tejże chwili jednak założono mu na ręce sprężynowe kajdanki. Następnie wszyscy wraz ze skutym elegansem siedli w taksówkę która ruszyła szybko w kierunku ul. Pułstej.

Nietrudno się domyśleć, że owi panowie byli wywiadowcami policji śledczej. Aresztowany zaś został przez nich nieładą przestępca, bo sławny w całej Polsce złodziej - włamywacz mieszkaniowy 26-letni Wacław Siwa. Dzieje tego niezwyklego przestępstwa przedstawiają się wręcz sensacyjnie.

Urodził się w Poznaniu, w którym to mieście zamieszkiwał stale na przedmieściu Garbary, przy ulicy Małej 11. Karierę złodziejską rozpoczął bardzo wcześnie, przyczem specjalnością jego stały się włamania do mieszkań ludzi zamożnych. Siwa był w pełnym znaczeniu złodziejem wiel-

koświatowym. Elegancki, o wykwintnych manierach, nader ujmującej powierzchowności, po dawał się za arystokratę zagranicznego, co przychodziło mu z tem większą łatwością, iż znał świetnie parę języków europejskich. W ten sposób znajdował dostęp do najwytworniejszych i najbogatszych towarzystw, przedewszystkiem zaś mieszkań ludzi bogatych po to tylko, by rozleźzawszy się w sytuacji, mógł następnie dokonywać włamań.

Siwa wyleźdzał na gościnne występy do wszystkich większych miast kraju. Dwa razy schwytany przy robocie odsiadywał karę półtora roku i 16 miesięcy więzienia. Stawiony przed sądem i osadzony w więzieniu po znańskim poraż trzeci uciekł, zmylwszy czułość dozorców.

Od tego już czasu poszukiwany był bezskutecznie przez policję całej Polski, aż dopiero wywiadowcom łódzkim przypa- dło w udziale aresztowanie niebezpiecznego włamywacza.

Siwa od pierwszej chwili swego przyjazdu był śledzony przez wywiadowców i jak stwierdzono, przybył do Łodzi na „gościnne występy“.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w dn. 16 grudnia nasz ukochany mąż i o, ciec

B. P.

HORAC BERLIN

przeżywszy lat 65.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 18 grudnia o godz. 12 w pol z domu żałoby przy ul. Zamenhofs 6, o czem w nieutulonym żalu zawiadamiają strośka i

Zona, córka i syn.

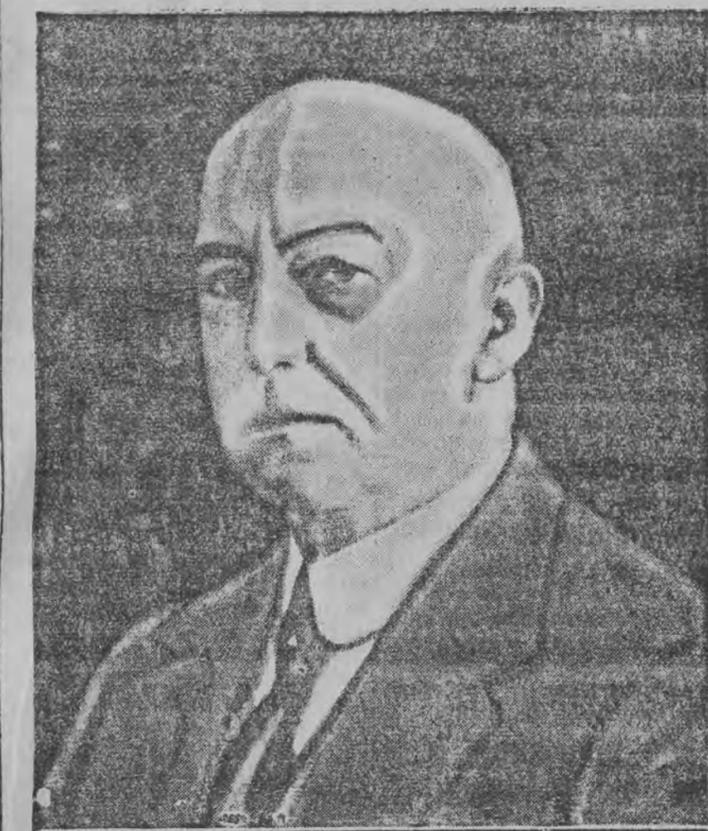
Za duszę ś. p. prezydenta Narutowicza odbyły się nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań

W dniu wczorajszym o godzinie 10 rano w katedrze Stanisława Kostki odbyło się nabożeństwo żałobne za duszę tragicznie zmarłego pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej ś. p. Gabriela Narutowicza.

Na nabożeństwie byli obecni liczni przedstawiciele władz państwowych i komunalnych. M. in. przybyli w zastępstwie p. wojewody dr. Lewicki, prezes sądu okręgowego Bełżyński, prokurator Szmidt, komendanci policji p. Foerster i Niedzielski oraz zastępca jego nadkomisarz Izidorczyk, prezydent miasta p. Ziemięcki, wiceprezydent p. Rapalski, prezes rady miejskiej inż. Holgreber, okręgowy inspektor pracy p. Wołkiewicz, dowódca O. K. IV generał Małachowski oraz dowódca X dywizji generał Olszyna. Wilezyński Obecni byli również wszyscy przedstawiciele państw obcych. Mszę świętą celebrował w asyście licznego duchowieństwa biskup Tymieniecki.

O tejże samej godzinie odbyły się nabożeństwa żałobne za duszę ś. p. prezydenta Narutowicza w świątyniach innych wyznań. (p)

Wieczorem o godz. 6 m. 30 odbyła się w Filharmonii uroczysta akademja ku czci prezydenta Narutowicza. W podniosłym nastroju wysłuchano przemówień, które wygłosił prezes rady miejskiej inż. Holgreber oraz prezydent m. Łodzi Br. Ziemięcki, poczem nastąpił część koncertowa. W akademji, z powodu nieuzyskania połączenia w Kutnie, nie mógł wziąć udziału p. Aleksander Inicki. Przybył on do Łodzi z

S. p. Gabriel Narutowicz, pierwszy prezydent Rzeczypospolitej.

Kutna samochodem, lecz już po skończonej akademji.

Z Warszawy donoszą nam:

Wczoraj, jako w piątą rocznicę tragicznego zgonu pierwszego prezydenta Rzpltej, ś. p. Gabriela Narutowicza, odbyło się nabożeństwo żałobne w katedrze św. Jana.

Nabożeństwo celebrował ks. kardynał Kakowski w otoczeniu licznego duchowieństwa.

Obecny był na nabożeństwie p. prezydent Rzpltej w otoczeniu Domu Cywilnego i wojskowego na czele z pułk. Zahorskim i Dziecielowskim. W imieniu marszałka Piłsudskiego przybył p. wicepremier Bartel.

Członkowie rządu i korpusu dyplomatycznego stawili się również w komplecie.

Jednocześnie odbyły się również nabożeństwa żałobne w świątyniach wyznań obcych.

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI.

„WYZWOLENIE“ grane będzie dziś o godz. 4 popołudniu dla młodzieży szkolnej z występem Juliusza Osterwy w roli Konrada.

Juliusz Osterwa wystąpi w „Wyzwoleniu“ po raz ostatni w niedzielę o g. 8.30 wieczorem.

„PEER GYNT“ grany będzie dziś wieczorem o godz. 8.30 w.

„KREDOWE KOŁO“ dane będzie w niedzielę o godz. 4 pop. po cenach popularnych.

W próbach pod kierunkiem reżyserkim Konstantego Talarzewicza „Kawiana“ komedia Tristana Bernarda.

TEATR KAMERALNY.

Dziś i jutro „FURA SŁOMY“. Znakomity tragik Karol Adwentowicz wystąpi na scenie teatru kameralnego dziś w sobotę i jutro, w niedzielę, o godz. 5 popołudniu w popisowej swej roli Pozdnyshewa w „Kreutzerowskiej Sonacie“.

TEATR POPULARNY

Dziś o godz. 8.20 wiecz. po raz 10-ty dramat ludowy „Chłop“ Wł. Reymonta. W niedzielę dwa przedstawienia: o godz. 4.20 pop. i 8.20 wiecz. punktualnie. Kasa sprzedaje bilety na wszystkie przedstawienia od 11 rano do godziny 9 wiecz. bez przerwy.

Dziś w sobotę wiecz. i jutro w niedzielę popołudniu i wiecz. w sal Geyera ostatnie trzy przedstawienia świetnej operetki „Gri-Gri“ z udziałem znakomitej pary baletowej Desider and Ica. Bilety do nabycia w kasie teatru (Piotrkowska 295).

RECITAL CASADESUSA.

Czar ośniewającej kolorystyki i bajeczna finezja pianistyczna — oto odbicie artystyczne oblicza Roberta Casadesusa, wielkiego pianisty, którego gra promieniuje blaskiem genialnego talentu.

Robert Casadesus zmierza prostą drogą ku najwyższemu szczeblowi w hierarchii współczesnych pianistów.

Publiczność tłumnie zapelniająca sale filharmonji, z zapartym oddechem słuchała wielkiego mistrza.

Z radością oczekujemy pożegnalnego koncertu Casadesusa, który odbędzie się w nadchodzący wtorek, dnia 20-go b. m. o godz. 8.30 wieczorem.

„GONG“.

Dziś w dalszym ciągu rewla pod tyt. „Szkoła pocałunków“. Największym powodzeniem cieszą się „Wilk morski“ w koncertowym wykonaniu pp. Heleny Orlikówny i Cz. Skoniecznego. „Chodź pan“ w wykonaniu p. W. Jaśkówny i całego zespołu, doskonale piosenki p. Janiny Madziarówny, oraz doskonały taniec pp. I. Sobolówny i E. Wolnara.

Dziś trzy przedstawienia: o godz. 5.45, 7.45 i 10 wieczorem.

„ARARAT“.

„Rodzinki i migdały“ najlepsze numery I i II programu, które zdobyły rekordowe powodzenie u całej publiczności, daje zespół „Araratu“ tylko przez trzy dni, t. j. do wtorku, kiedy to odbędzie się premiera III programu, który zapowiada się b. interesująco.

Dziś trzy przedstawienia: o godzinie 4-cj pop., 7.45 i 10 wiecz. punktualnie.

Śmierć dezertera zranionego przez wachmistrza żandarmerji w Piotrkowie.

W dniu wczorajszym w szpitalu św. Trójcy w Piotrkowie po nieudanej operacji wyjęcia kuli, zmarł Antoni Ekler, kapral 1 pułku artylerji polowej, który postrzelony został przez wachmistrza żandarmerji Franciszka Jastrzębskiego w chwili aresztowania go za nieposiadanie dokumentu podróży.

W stanie zdrowia wachmistrza Jastrzębskiego, który został raniony przez Eklera w czasie wzajemnej wymiany strzałów nastąpiła znaczna poprawa, tak że w najbliższym czasie będzie mógł znowu pełnić swe obowiązki służbowe (p)

Z Syndykatu Dziennikarzy

Syndykat Dziennikarzy zawiadamia, że sekretarz zarządu kolega M. Jagoszewski w sprawach syndykatu urzęduje w redakcji „Republiki“ we środy w godzinach od 1—2 w południe.

Oświata i kultura Łodzi

Szkolnictwo i gmachy szkolne. - Doksztalcenie zawodowe. - Wychowanie przedszkolne. - Współpraca społeczeństwa. - Teatry i repertuar. - Nagroda literacka

Specjalny wywiad „Głosu Polskiego” z ławnikiem wydziału oświaty i kultury dr. Kopcińskim

Po ostatnich wyborach samorządowych resort kultury i oświaty w nowym socjalistycznym magistracie objął twórca powszechnego nauczania senator dr. Kopciński, dzięki któremu działalność pierwszego magistratu łódzkiego chlubnie się zapisała w dziejach oświaty Polski.

Rzecz jasna, że to nie jest wcale przypadkiem, że on, który zapoczątkował wzniesienie dzieła w polskim Manchesterze, powołany został znów na to szczytne stanowisko aby je kontynuować dla dobra miasta i na wzór całemu państwu.

Zaprowadzenie przymusowego nauczania w szkołach powszechnych, śmiało rzecz można — znaczenie przełomowe dla rusyfikowanej, a następnie germanizowanej Łodzi, oraz jako dosadna przeciwwaga dla wielkiego odsetka analfabetyzmu.

Poczynania instytucji, jak wydziału kultury i oświaty, wzbudziły i budzą silne zainteresowanie wśród naszego społeczeństwa, którego oceniło ogrom dzieła pierwszego magistratu w tej dziedzinie.

Ławnik dr. Kopciński objął również kierownictwo działu kultury. Pragniemy wierzyć, że w docenianiu jak i zrozumieniu znaczenia rozwoju sztuki i kultury dla tonącej w interesach, zmateralizowanej Łodzi, złoży wszystkie wysiłki, aby przysłużyć się miastu.

Temi słowami poprzedzamy krótki wywiad udzielony nam uprzejmie przez ławnika dr. Kopcińskiego na temat zadań wydziału kultury i oświaty.

— Do udzielenia panu źródłowego wywiadu — rozpoczyna dr. Kopciński — nie jestem w chwili obecnej przygotowany, gdyż w Łodzi jestem dopiero tydzień, i wiele rzeczy nie zdążyłem zbadać i zobaczyć. Powiem panu tylko o tem, co spostrzegłem na piewoszy rzut oka, no i coś niecoś o moich planach.

Pierwszą rzeczą i zadaniem wydziału, który mi powierzono, jest utrwalenie powszechnego nauczania i szkoły powszechnej w Łodzi.

Z tego względu, uważam, że miasto musi energicznie rozpocząć budowę nowych gmachów szkolnych, bo nawet przy energicznym budownictwie w tej dziedzinie — podkreśla z naciskiem nasz rozmówca — przeniesienie szkół do własnych nowowbudowanych gmachów i skasowanie bołaczki, jaką jest nauka popołudniowa (z braku szkół), będzie wymagało conajmniej kilkunastu lat.

Szkola powszechna budzi bardzo wielkie zainteresowanie władz miejskich, choćby ze względu na projekt wprowadzenia ustroju tak zw. „jednolitej szkoły”, który bez podniesienia wartości szkoły powszechnej udać się nie może.

Drugą rzeczą będzie sprawa doksztalcenia zawodowego, oraz obmyślenie sposobów obowiązkowego doksztalcenia do lat 18. Było ono przed paru laty wprowadzone w Łodzi przez magistrat pierwszej kadencji, lecz później reforma ta się załamała.

Obecnie, gdy obowiązuje ustawa o opiece nad matką i dzieckiem i ogłoszono już z ustawą przemysłową, przypuszczalnie obowiązkowość doksztalcenia uda mi się przywrócić.

Również tutaj — zaznacza p. Kopciński — czekają zarząd miejski obowiązki zbudowania choć jednej, tymczasem szkoły doksztalcącej, względnie przystosowania szkół powszechnych do wymogów doksztalcenia zawodowego.

Nie zapomniemy również o doksztalceniu ogólnym; spadło ono ostatecznie do bardzo małych rozmiarów.

Wychowanie przedszkolne, roz-

poczęte w Łodzi, musi być dalej kontynuowane, przyczem miasto złoży i wybuduje nowe przedszkola.

W Łodzi było zawsze duże zrozumienie potrzeb w dziedzinie szkolnictwa.

Za dawnych czasów — ciągnie nasz interlokutor — magistrat i ja spotkaliśmy się z pomocą moralną społeczeństwa.

Sądze, że z życzliwością tą i nadal się spotkamy. Dla demokracji jest to rzecz wielkiej wagi.

W pierwszych dniach mojego pobytu w Łodzi już wypłynęło bardzo wiele spraw, które zaobserwowały mnie całkowicie. Chodzi tu nadewszystko o subsydia dla szkół szeregu przeróżnych towarzystw.

— Czy p. ławnik nie przewiduje wydatnej pomocy na rzecz instytucji kulturalno-oświatowych?

— Pomoc finansową okazuje miasto drogą przyznawania subsydiów. W każdym razie spotkają się one z życzliwością miasta, która niekiedy wyrazić się musi w... brzęku monety.

— W jakim stopniu, panie ławniku, będą przez nowy samorząd uwzględnione zagadnienia i potrzeby kulturalne Łodzi? — pytamy.

— Władze miejskie — odpowiada p. ławnik Kopciński — poświęcając baczność uwagę sprawom kultury ludności, przez udostępnienie sztuki we wszelkich jej odmianach szerokim jej warstwom,

Zycie związków i stowarzyszeń

Łódzkie Tow. Kolarskie

Łódzkie Towarzystwo Kolarskie — zawiadamia pp. członków, iż w środę dnia 21 grudnia r. b. o godzinie 9 wieczorem, urządzi w lokalu klubowym (ul. Piotrkowska 174) tradycyjny opłatek, na który zaprasza swych członków i sympatyków.

Zw. P. N. S. P.

Zarząd sekcji Szkół Zawodowych przy Związku P. N. S. P. w Łodzi Andrzej 4 podaje do wiadomości osób zainteresowanych, iż dnia 17 b. m. o godz. 5,30 w pierwszym terminie o godz. 6 — w drugim odbędzie się zebranie ogólne wszystkich nauczających w szkołach zawodowych bez względu na przynależność organizacyjną.

Przedstawienie szkolne

W dn. 18-XII niedziela godz. 11 rano szkoła powszechna Nr. 31 urządzi w Teatrze Miejskim Poranek, numery którego zostaną wykonane przez dzieci szkolne, dochód przeznaczony na zakup lampy kwarcowej dla szkoły.

Stowarzyszenie b. Więźniów Politycznych

W niedzielę dnia 18 grudnia o godz. 10 rano w lokalu własnym Kopernika 45 odbędzie się ogólne zebranie członków.

ODCZYT U WOLNOMYŚLIELI.

W sobotę, 17 b. m. o godz. 7-ej w lokalu własnym, przy ul. Gdańskiej nr. 87 p. Henryk Bitner wygłosi odczyt na temat: „Kongres międzynarodowy wolnomyślicieli w styczniu 1928 r., jego zadania i znaczenie dla wolnomyślicieli w Polsce”.

Wstęp wolny.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA.

Staraniem czerwonego krzyża w niedzielę, dnia 18 b. m. o godz. 12 min. 30 w południe w sali polskiej YMCA, Piotrkowska 89, pan dr. Justman wygłosi odczyt n. t. „O alkoholizmie”.

Wstęp wolny. Odczyt bezpłatny.

Radny dr. Kopciński.

udziela pomocy szkołom w wychowaniu kulturalnym i szerzeniu poczucia piękna wśród młodzieży.

— W jakim stopniu wydział kultury będzie współdziałał, z istniejącą komisją teatralną przy radzie miejskiej, i czy pragnie wpłynąć na linię repertuarową, lub na dobór sztuk? — indagujemy dalej.

— Jeżeli chodzi o komisję teatralną mogę panu powiedzieć tylko to jedno: za bardzo często ocenia się ten doniosły czynnik z punktu widzenia teoretycznego, podczas, gdy niejednokrotnie wcho-

dzą tu w grę względy natury finansowej, przez co teatry zniewolony jest do wystawienia sztuk, które zapewniają powodzenie, mówimy otwarcie, kasowe.

— A dość wysokie subsydia miejskie?... — wracamy.

— Subsydium — odpowiada dr. Kopciński — które magistrat udziela teatrowi miejskiemu, muszę przyznać, wystarcza na minimum egzystencji.

— Więc...

— Kwestja jest jasna. Swoje zastrzeżenie co do repertuaru mam — mówi nasz rozmówca — i będą one uwzględnione w umowie z dyr. Gorczyńskim, którą formalnie obecnie finalizujemy. Szkoda, że dyr. Gorczyński wyjechał zagranicę, gdyż nie zdążyłem jeszcze z nim się rozmówić osobiście w sprawach repertuaru etc. Muszę jednak stwierdzić jedno: w ciągu krótkiego czasu kilkakrotnie zwi-

dziłem łódzki teatr miejski i skonstatowałem, że wystawił kilka sztuk z doborowego repertuaru: „Księcia niezłomnego” (w związku ze sprowadzeniem zwłok Słowackiego), i obecnie „Wyzwolenie” w związku z rocznicą śmierci Wyspiańskiego. Widzę poprawę na lepsze, w porównaniu z dawnymi czasami, obecna dyrekcja idzie po linii doboru sztuk, i troszczy się o widowiska dla szerokich warstw robotniczych. Świadczy to, o tem, że rozumie ona swą rolę i zadanie.

Jak p. ławnik zapatruje się na powstanie teatru kameralnego w Łodzi?

— Dla magistratu — odpowiada lakonicznie dr. Kopciński — placówka ta jest niepotrzebna, zaś dyrekcja teatru głównie liczy na „kasę”.

— Słyszałem, że nowy magistrat nosi się z zamiarem podwyższenia nagrody literackiej m. Łodzi by dać wyraz chęci poparcia twórczości narodowej?

— Panów dziennikarzy — uśmiecha się nasz sz. rozmówca — interesują tylko głośnie sprawy, nas zaś naglejsze, codzienne, powszednie potrzeby jak szkolnictwo.

Mogę pana zapewnić, że nagroda literacka nie będzie zmniejszona. Do literatury rodzimej odnosimy się z pietyzmem.

— Pod koniec pozwolę sobie zadać p. ławnikowi jeszcze jedno pytanie:

— W jakim stopniu będą uwzględniane postulaty kulturalno-oświatowe Niemców i Żydów?

— Magistrat socjalistyczny — odpowiada nasz rozmówca — będzie życzliwie traktował wszystkie poczynania kulturalne mniejszości narodowych w Łodzi.

Pognaliśmy się z dr. Kopcińskim w foyer teatru gdzie miał miejsce powyższy wywiad, dziękując mu w imieniu czytelników „Głosu” za cenne wypowiedzenia.

Sklepy otwarte do 9 wiecz.

w nadchodzącym tygodniu przedświątecznym

Jak wiadomo na onegdajszym posiedzeniu rady miejskiej sprawa przedłużenia godzin handlu w dniach przedświątecznych spadła z porządku dziennego, gdyż związki kupieckie wycofały petycję swe w tej sprawie, ponieważ postanowiły przedłużyć godziny handlu, oferując się li tylko na zezwolenie min. pracy. W związku z tym w dniu wczorajszym okregowy inspektor pracy pan Wojtkiewicz powiadomił komisarja rządu na m. Łódź, że min. pracy dr. Jurkiewicz zezwolił orga-

nizacjom kupieckim w Łodzi na zatrudnienie pracowników do godziny 9 wieczorem w dniach od 19 do 23 b. m. Na skutek powyższego zawiadomienia p. komisarz rządu Strzebiński rozesłał o kólnik do wszystkich podległych mu organów policyjnych, aby w dniach wyżej wymienionych nie czynili kupcom żadnych przeszkód w handlu po normalnej godzinie policyjnej, z tem jednak, by o godzinie 9 wieczorem sklepy zamkły.

Sezon martwy zniesiony

Za kilka dni wypłacone zostaną robotnikom zapomogi

Jak wiadomo w ostatnich czasach prowadzone są nader intensywne starania w sprawie zniesienia sezonu martwego dla pozabawionych pracy robotników, którzy nie mając prawa do pobierania doraźnych zasiłków państwowych w okresie zimowym cierpią skrajną nędzę. Sprawa ta była przedmiotem licznych interwencji i obrad ministerjalnych, jednakże żadne postanowienie konkretne do tej pory nie zostało wydane.

W związku z tem udała się w

dnia wczorajszym delegacja zw. zawod. polskich „Praca” do urzędu wojewódzkiego, gdzie przyjęta została przez naczelnika wydziału pracy i opieki społecznej p. Wojciechowskiego, który zakomunikował jej, że o ile mu wiadomo, najdalej za dwa dni ogłoszone zostanie rozporządzenie o zniesieniu sezonu martwego i fundusz bezrobocia przystąpi do wypłacania zapomóg tym wszystkim robotnikom sezonowym, którzy wskutek przerwania robót zostali pozbawieni pracy. (p)

Samobójstwo posterunkowego

X Komisariatu policji w Łodzi

Od dłuższego czasu w X komisariacie P. P. w Łodzi pełnił funkcje posterunkowego 45-letni Franciszek Harasimowicz, zamieszkały przy ulicy Pzgoskiej 17. Szkały niedawno czasem Harasimowicz otrzymał urlop zdrowotny i wyjechał na wieś w Lubelskie.

Lecz oto nagle w dniu wczorajszym nadeszła do Łodzi wiadomość, że Harasimowicz na stacji kolejowej w Dęblinie w lokalu posterunku policji w celu samobójstwa strzelił sobie w skroń z rewolweru, ponosząc śmierć na miejscu.

Przyczyna rozpaczliwego czynu nie została ustalona. Harasimowicz osierocił żonę i troje dzieci. (p)

Komisja organizacyjna

ubezpieczeń pracowników umysłowych

W związku z ogłoszeniem rozporządzenia prezydenta Rzplitej z dnia 24 listopada r. b. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, które obowiązywać będzie od dn. 1 stycznia 1928 r. powołana została przez ministra pracy i op. sp. Komisja organizacyjna, złożona z przedstawicieli organizacji pracodawców, pracowników i osób mianowanych przez ministra pracy, która w myśl artykułu 165 rozporządzenia ma zająć się zorganizowaniem zakładów ubezpieczenia pracowników umysłowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

W skład komisji wchodzi: jako prezes p. dr. Wojciech Adamczak, b. kierownik departamentu ubezpieczeń społecznych (zastępca p. Kazimierz Osowski, dyrektor ogólnego państwowego związku kas chorych), jako członkowie: pp. Sławomir Dabulewicz (zastępca Bronisław Malecki), dr. inż. Ignacy Glikman (zastępca Józef Grabowski), Władysław Froelich (zastępca Ryszard Gierlich), Mieczysław Jastrzębowski (zastępca Stefan Bartoszewicz), Władysław Kozłowski (zast. Bohdan Stypiński), Jan Rutkiewicz (zastępca Franciszek Białas), Wacław Leśniewski (zastępca Włodzisław Ligocki), dr. Cecylja Trzciska (zastępca vacat).

Rejestracja

rocznika 1907

Biuro wojskowo-policyjne magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości, że w sobotę dnia 17 b. m. po winni stawić się do spisów poborowych wszyscy mężczyźni urodzeni w roku 1907, a zamieszkałe stale lub czasowo w m. Łodzi w obrębie 14-go komisariatu P.P. o nazwiskach na litery od A do L, zaś w poniedziałek 19 b. m. zamieszkałe w obrębie tegoż komisariatu P.P. o nazwiskach na litery od M do Z.

Spis odbywa się w lokalu biura wojskowo-policyjnego przy ul. Traugutta 10 w godzinach od 8 do 15.

Wzajemne stosunki handlowe między środkowo-europejskimi państwami sukcesyjnymi

Handel zagraniczny państw sukcesyjnych nie osiągnął jeszcze poziomu innych krajów europejskich. Najlepiej kształtują się oczywiście stosunki wzajemne pomiędzy poszczególnymi państwami sukcesyjnymi, ale i te pozostawiają jeszcze wiele do życzenia. Dla ilustracji stosunków tych przytoczamy poniżej statystykę, pochodzącą z roku 1925 (w milionach funtów szterlingów):

Państwa eksportujące.	Państwa importujące						ogółem
	Polska	Czechosł.	Austria	Węgry	SHS	Rumun.	
Polska	—	37	35	5	1	15	93
Czechosł.	20	—	95	85	25	25	200
Austria	24	38	—	28	23	19	132
Węgry	5	34	46	—	10	5	100
SHS	2	15	23	9	—	20	69
Rumunia	4	11	15	10	5	—	45
Ogółem	55	135	214	87	64	84	639

Jak z tabelki powyższej wynika, bilans pieniężny Czechosłowacji w stosunkach z państwami sukcesyjnymi jest pasywny sumą około 850 milionów koron czechosł. Bilans handlowy jest natomiast aktywny (1540 mill. koron). Różnicę użyto na cele emancypacji (290 mill.) i inwestycji oraz pożyczek (185 mill.). Zadłużenie wzrosło o 1 miliard koron, równocześnie powiększyły się jednak zapasy walut i wierzytelności zagranicznych o 975 milionów. Ponieważ w międzyczasie spłacono długi dłużników zagranicznych wobec banków czeskich, zdolność płatnicza Czechosłowacji wzmocniła się o 1,200 milionów.

Austria jest pod wielką względami wierzycielem pozostałych państw sukcesyjnych, w których inwestowany ma swój kapitał. Do tego dochodzą jeszcze zyski Wiednia, jako ośrodka handlowego. Dochody kapitałowe i ruch turystyczny kompensują w wielkiej mierze znaczne pasywum austriackiego bilansu handlowego.

Węgry również wwrótnują swe pasywum bilansu handlowego do dochodami z inwestycji kapitałowych zagranicą. Według doktora I. Sigeli węgierski bilans płatniczy był w roku 1924 zrównoważony, wykazując wobec deficytu bilansu handlowego dość znaczne aktywa.

Danych statystycznych co do bilansu płatniczego Jugosławii dotychczas nie wydano, ale z aktywnego bilansu handlowego i ze stałe podnoszącego się kursu waluty jugosłowiańskiej wyciągać można pewne wnioski co do pomyślnego stanu bilansu płatniczego królestwa SHS.

Rumunia wykazuje w ostatnich latach znaczną poprawę i stabilizację waluty. Na kształtowanie się bilansu płatniczego wpływa ujemnie stosunkowo duży udział w życiu gospodarczym Rumunii.

Gazety sowieckie zakazane w Palestynie

Rząd palestyński zakazał dostępu i kolportażu w kraju gazet komunistycznych „Izwestija” i „Prawda”.

Rynek pieniężny

Dolar i akcje

Kursy walut obcych na giełdzie warszawskiej pozostały wczoraj niezmiennie. W Łodzi na giełdzie obracano dolarami po kursie 8,88 i ćwierć.

Z papierów wartościowych przedmiotem transakcji były akcje Banku Polskiego notowane po kursie 154, 5-proc. pożyczka konwersyjna po 66 i dolarówki notowano po 63,25.

Na prywatnym rynku walut obcych wskutek nadmiernej podaży materiału dolarowego uwidaczniała się słaba tendencja dla dolara.

Kurs w Łodzi i w Warszawie wynosił wczoraj 8,88 w placeniu 8,88 i pół w oddawaniu.

Bank Polski ofiaruje nadal za dolara zł. 8,85 i 8,84 (za banknoty 1-o i 2-dolarowe).

Na giełdzie akcyjnej w Warszawie większość kursów pozostała w dniu wczorajszym niezmienną, niektóre tylko akcje wykazały niewielką zmianę.

Kurse dolarówki zwykła w 63,25 na 64 —

Na pogiełdzie panowała mocniejsza tendencja dla akcji.

Nowy Jork 8,90
Paryż 33,10
Praga 26,41 i pół
Szwajcaria 172,13
Wiedeń 125,76

AKCJE:

Bank Polski 144,50
Bank Przem. Lwów 103.
Firley 51
Węgiel 109—108—108,50
Lilpop 40—39,75
Pociąg 2,53
Ursus 12
Zawłazki 43
Haberbusch 157
Cukier 78,40
Nobel 42
Modrzewów 8,95—9,05—9
Starachowice 64,75—64,50
Zieleniewski 20
Żyrardów 17—17,25

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE:

Dolarówka 63,50—64
Dolarowa 83—83,25
10 proc. kolejowa 102,50—103,25
5 proc. konwersyjna 66,25
8 proc. listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 92—93
8 pr. listy zast. Banku Roln. 93
8 proc. listy zast. ziemskie zł. 82,50
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 57,75
8 proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 80,50—80,90
5 proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 63,50—63,75
4 i pół pr. listy zast. m. Warszawy zł. 61.—

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej

GOTÓWKA:

Dolar 8,88

CZEKI:

Holandja 360,40

Londyn 43,52

Specjalny skład win i spirytualji

egzystujący od 1861 roku

M. FELIX

Piotrkowska 20. Tel. 36-73.

Poleca na sezon zimowy: **Wina węgierskie** w wielkim wyborze.

Specjalność: **STARE TOKAYE MASLACZE**

Oryginalne **WINA FRANCUSKIE**, białe i czerwone firmy „Barton & Guestier”

oraz wina krajowe w różn. gatunkach.

W dziale spirytualji: Bogaty wybór **Koniaków, likierów i wódek** Pierwszorzędne, trm kraj. i zagranicznych

Koszki ozdobne, gustownie udekorowane od najtańszych do luksusowych.

OGŁOSZENIE.

Państwowa Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Łodzi ogłasza niniejszym przetarg na wywóz nieczystości z dolów kłoczących w roku 1928. Oferty w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na wywóz nieczystości” składać należy do dnia 27 b.m. godz. 12-ta w kancelarii Fabryki, ul. Kopernika 62.

Oferty firm, nieposiadających beczek hermetycznych i pomp, uwzględniane nie będą.

Informacje udzielane będą w godzinach urzędowych w Fabryce. 10065—3

Dent.

B. Abowa

Przyjmuję od 12—5 i od 8—9 wiecz.

Piotrkowska 85, m. 5 front.

Gazety sowieckie zakazane w Palestynie

Rząd palestyński zakazał dostępu i kolportażu w kraju gazet komunistycznych „Izwestija” i „Prawda”.

Miejska Galeria Sztuki

Park Sienkiewicza 44, tel. 115.

Dziś, w sobotę, dnia 17 b. m. o godz. 7 wieczorem —

Ostatni dzień Gwiazdkowej licytacji dzieł sztuki

„VIS” WYPRZEDAŻ TRWA do poniedziałku dnia 19 b. m. włącznie

OBUWIE damskie od zł. 19.50
„ „ „ „ 29.50

Piotrkowska 63.

LALKI

w wielkim wyborze
po cenach fabrycznych
poleca pierwsza Łódzka Fabryka Lalek
119 Piotrkowska 119

ZABAWKI

PODCZAS ŚWIĄT PODCZAS

HOTEL KASYNO SOPOTY

Z PRZEPIĘKNYM WIDOKIEM NA MORZE

NOWOCZESNY KOMFORT. CIEPŁE KĄPIELE MORSKIE i t. d. Poleca POKOJE od 6 GULD.

KASYNO SOPOTY

ROULETTE-BACCARA otwarte cały rok.

Informacje: WARSZAWA, TEL. 157-31.

Właścicielka Pracowni Gorsetów

„MAISON CAPRICE”

z Warszawy

przyjechała do Łodzi i poleca

Pasy uszczuplające „Tago”

oraz inne nowości paryskie.

Duży wybór staników.

Przyjmuje w firmie **A. Maszkowska**, Piotrkowska 117, tel. 30-03.

Uwaga! Pozostaje w Łodzi 3 dni. W niedzielę przyjmuje cały dzień.

MYDŁO do golenia „TLEN”

DAJE OBITĄ NIEWYSYCHAJĄCĄ PIANĘ

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny przy Górnym Rynku, Piotrkowska 294, tel. 22-89. przy przystanku (tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-ej po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz, krew, piwocin etc.) operacje opatrunki.

Porada 3 złote. Wizyty na miesiąc Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele świetlne, Elektryzacja. Naświetlanie lampą kwarcową. Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i masty w medycynie zwierząt.

DR. MED.

Cecylja Fokszańska

gimnastyka lecznicza, oddechowa i masaż.

Lampa kwarcowa, Solux, Kąpiele świetlne i t. p.

Piotrkowska 101, tel. 30-76. Godz. przyjęć od 11—1 4—6 pp.

REKTYFIKACJA WARSZAWSKA

POLSKA ZNANE OD WIELU LAT: WODKI • LIKIERY • WINA OWOCOWE I MIODY

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku „o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz odzieży i obuwi przez wyznaczenie cen” (Dz. U. R. P. N 18 poz. 101), na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. N. 91 poz. 527 art. 8)—oraz na Uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 roku — niniejszym podaję do wiadomości mieszkańców m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi N. 63 z dnia 16 grudnia 1927 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na mięso wieprzowe i wyroby masarskie za 1 Kg. w detalu:

1. wieprzowina	Zł. 2.80	16. szynka sur. wędz.	Zł. 3.80
2. wieprzowina bez dokład.	3.60	17. „ bez kości	4.40
3. schab i baleron	3.60	18. baleron gotowany	6.20
4. słonina	3.80	19. „ surowy	5.60
5. sadło	3.80	20. boczek sur. wędz.	4.40
6. salceson	3.80	21. „ gotowany	4.60
7. kiełbasa krajana	3.80	22. szmalc	4.40
8. „ serdelowa	3.80	23. siekane	do umowy
9. pasztetowa	4.40	24. słonina paprykowana	5.00
10. serdelki	4.80	25. połówka sur. wędz.	6.60
11. podgarłana	2.40	26. kiełbasa surowa	do umowy
12. czarna	2.40	27. rolada	4.60
13. kaszanka	1.40	28. kiełbasa sucha	5.70
14. krakowska	4.60	29. salami	8.20
15. szynka gotowana	6.20	30. parówki	5.70

na mięso wołowe, baranie i cielęce za 1 Kg.

w kurcie:		w detalu:	
1. wołowina norm. I gat.	Zł. 2.66	1. wołowina norm. I gat.	Zł. 3.60
2. „ II „	2.18	2. „ II „	2.50
3. „ koszerna I	3.32	3. „ koszerna I	4.00
4. „ II „	2.70	4. „ II „	3.23
5. baranina normalna	2.77	5. baranina normalna	3.18
6. „ koszerna	3.23	6. „ koszerna	3.57
7. cielęcina normalna	2.94	7. cielęcina normalna	3.40
8. „ koszerna	2.94	8. „ koszerna	3.53
		9. wołowina norm. I gat. bez kości	3.50
		10. „ narm. II gat.	2.85
		11. połówka wołowa	4.20

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku (Dz. U. R. P. N. 91 — z 1926 r. poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku — aresztem do 6 tygodni, lub grzywną do 10.000.— zł. o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych.

Łódź, dnia 17 grudnia 1927 roku.

Wice-Prezydent m. Łodzi

(—) St. Rapalski.

Kino Spół. Prac. Państw. Sienkiewicza 40.

Od wtorku, dnia 15 grudnia do poniedziałku wł.

Dramat z życia zakulisowego podkasanej muzy pod tytułem

Szansonistki

o cudownej treści, o czarujących kobietach, o najczystszej miłości, o najbrutalniejszych intrygach, o salonach tonących w blaskach i najskramniejszej nędzy. — Ośmiwająca wystawa! — Uroczyste Girls!

W rolach głównych:

ANNI ONDRA
urocza, tęgłarna, kusząca, namiętna, kochliwa, rozcharlestowana

HANNI WEISSE
oraz nowy HARRY LIDKE
KAROL LAMACZ

Następny program:
PROK ULICY

Początek w dni powszednie o godz. 5.30 ostatni o 9.30.

W soboty, niedziele i święta o g. 2.30 po południu

Na pierwszy seans ceny miejsc niższe!

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odosłanie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicą — zł. 7.20.

Kredaktor: Gustaw Wawrzyniec

„Wydawnictwo Powszechnie” sp. z ogr. odp.

W drukarni „Głosu Polskiego” Piotrkowska 66

ZARZĄD

Łódzkiej Fabryki Rękawiczek i Pończoch „Dzian” Sp. Akc.

ołasza niniejszym następujące bilanse:
BILANS na dzień 31 grudnia 1924 r.
do waloryzacji

Bilans czynny.

Rk. Nieruchomości	29,62	
„ „ nowej budowli	5554,26	5583,88
„ Kasy		187,53
„ Przedzwy		668,40
„ Towarów		10388,14
„ Maszyn		8218,50
„ Farb		50,—
„ Papierów wartościowych		910,95
„ Urządzeń fabryczn.		188,—
„ Artykułów techn.		443,85
„ Utensylia		20,—
„ Dłużników i Wierzycieli		2188,92
„ Strat za rok oper. 1924		2558,42
		57044,57

Stan bierny.

Rk Kapitału zakładow.	16,67
„ rezerwow.	1038,44
„ Podatków nieuszcz.	7158,82
„ Dłużników i Wierzycieli	44852,64
	57044,57

R-k Strat i Zysków za rok 1924.

Ma Rk Kosztów Handl.	13005,79
„ „ Pensji	1692,45
„ „ Procentów	3039,93
„ „ Ubezpieczeń	12815,09
„ „ Prowizji	1042,18
„ „ Ofiar	79,10
„ „ Podatków	5718,09
„ „ Opłat Stempl.	102,—
„ „ Dłużników i Wierzyc.	1454,95
	55139,61

U Rk Fabrykacji	5155,19
„ „ Strat	2558,42
	7713,61

BILANS na dzień 1-go stycznia 1925 r.
po waloryzacji

Stan czynny.

Rk Nieruchomości	100000,—
„ Maszyn	61006,67
„ Kasy	187,53
„ Towarów	10388,14
„ Materiałów	2227,27
„ Papierów wartościowych	910,95
„ Dłużników i Wierzycieli	2188,92
	171989,46

Stan bierny.

Rk Kapitału zakł. 2500 szt. akcji po 50 zł. akcja	125000,—
Rk Nieuszczonych podatków	7158,82
„ Wierzycieli	44852,64
	176911,46

BILANS na dzień 31-go grudnia 1925 r.

Stan czynny.

Rk Nieruchomości	100000,—
„ Maszyn	56796,67
„ Papierów wartościowych	360,95
„ Kasy	12,—
„ Dłużników i Wierzycieli	2260,42
„ Strat za rok oper. 1925	6513,11
	165554,15

Stan bierny.

Rk Kapitału zakł.	125000,—
„ Nieuszczonych podatków	6177,44
„ Dłużników i Wierzycieli	51077,49
	182254,93

R-k Strat i Zysków za rok 1925.

U Rk Dłużników i Wierzycieli	60,—
„ „ Towarów	2854,95
„ „ Straty	1315,41
	97-8,34
Ma Rk Pensji	6001,90
„ „ Prowizji	214,—
„ „ Procentów	2070,91
„ „ Kosztów Handl.	1149,85
„ „ Opłat stempl.	0,—
	9768,54

BILANS na dzień 31-go grudnia 1926 r.

Stan czynny.

Rk Nieruchomości	105180,—
„ Maszyn	20082,57
„ Kasy	276,22
„ Papierów wartościowych	360,95
„ Dłużników i Wierzycieli	4127,22
„ Strat i Zysków	
Strata za rok 1925	6513,41
„ „ 1926	10516,6
	148297,77
	144856,71

Stan bierny.

Rk Kapitału zakładow.	125000,—
„ Nieuszczonych podatków	5096,70
„ Dłużników i Wierzycieli	14761,01
	144856,71

R-k Strat i Zysków za rok 1926.

Za uzyskany czynsz	4232,—
Strata	168-9,77
	21061,77

Ma Rk Straty za rok 1925	6513,41
„ „ Pensji	4585,—
„ „ Prowizji	575,—
„ „ Procentów	4589,91
„ „ Kosztów Handl.	2151,50
„ „ Wydatk. fabrycz.	2538,70
„ „ Podatków	540,25
	21061,77

Doktor

H. Wołkowycki

Zachodnia 57 (Cegielniana 19) tel. 37-70

Choroby skórne i weneryczne. Leczenie lampą kwarcową.

Przyjmuje od godz 1-2 i od 4-8 w niedziele i święta od 11-1.

Dla pań od 4-5,50 Oddzielna poczekalnia

Dr.

S. J. Szweigi

powrócił i wznowił przyjęcia.

Zawadzka nr. 6 tel. 55-01.

Dr. med.

PRYBULSKI

Choroby skórne i weneryczne i moczopłciowe

Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) promieniami Roentgena.

Przyjmuje od 9-2 i od 4-8. Dla pań od 4-5 oddzielna poczekalnia.

Zawadzka Nr 1, tel. 25-38

Dr. Heller

Choroby skórne i weneryczne przeprowadził się

na ul. Nawrot 2 do 10 r. 1-2 i 4-8

Dla pań spec. od godz. 4-5 po poł. dla niezamoyen

Ceny lecznic.

Dr. med.

Stupe!

Szkolna 12 Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe

leczenie światłem (Koentgen, lampa kwarcowa), Elektroterapia.

Przyjmuje od 12-5 po poł. i od 6-9 wieczór.

Ceny lecznic

Poważna Handlowa Spółka Akcyjna w Warszawie

poszukuje dyrektora zarządzającego

wytrawnego administratora i kupca. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siły ze znajomością języków.

Oferty z dokładnym życiorysem sub. A.F 19717.

PIECE DLA FABRYK

Żelazne, obkładane szamotówką, nadają się specjalnie do ogrzewania dużych sal fabrycznych i składów. — Minimalne zużycie opału.

N. Białek, Łódź

Piotrkowska 39, Telefon 45-91. 10005-1

Ogłoszenia drobne

NAUKA I WYCHOWANIE

STUDENT

warszawskiego uniwersytetu udziela korepetycji i przygotowawia do egzaminów. Specjalność: matematyka. Wiadomość: Piotrkowska 117, m. 46, od 5-6 po poł. 185-5

KUPNO I SPRZEDAŻ

STORY I SERWETKI

filet okazyjnie tanio do sprzedania. Kownowa, Nowomiejska 4, prawa oficyna, ostatnie wejście. 154-2

KUPIE

długa maszyna pończosznicza № 8, na swetry Oferty pod „Swetry” do Biura Ogłoszeń IRO, Bydgoszcz. 10158-2

OKAZJA!

Sprzedam niedrogo dom z oficyną jednopiętrową, w tem sklep. Wiadomość: Pabianice, ulica Świętokrzyska 1 T. Wolf. 10150-3

MASZYNY DO PISANIA

sprzedam okazyjnie. Kilińskiego 95, m. 7, od 2-4 po poł. 3 razy

:: GIEŁDA PRACY ::

AKWIZYTORA OGŁOSZENIOWEGO na Łódź, dobrze wprowadzonego w branżę samochodowej, poszukuje admistracją poważnego miesięcznika. Wy-czerpujące oferty: Warszawa, Hoża 37, m. 27, Kachel. 177-2

BIEGŁA STENOTYPISTKA polsko-niemiecka ze znajomością obcych języków i buchalterii poszukuje posady. Oferty sub „L. M. 10088” do „Głosu”. 10089-4

DONIESIENIA ROZM.

DYWANY

reperuje Tkalinia Sztuczna, Piotrkowska 92. 147-15

STROJENIE

fortepianów i pianin. Gdańska (Długa) № 67, m. 3, I-sze p, front. 129-4

POSZUKUJE

mieszkania w centrum miasta, składającego się z 4-ech pokoi z wszelkimi wygodami, na pierwszym lub drugim piętrze. Oferty pod „M. B.” do administracji niniejszego pisma. 157-3

KIEROWNICZKA

Posterestante Brzezińska, zechce odebrać z poczty zawiadomienie, data obojętna. 153-1

ZAGUB. DOKUMENTY

ZAGINEŁA

książeczka Kasy Chorych na nazwisko Żabickiej Bronisławy, zam. na Rokicińskiej nr. 11. 166-1

GENOWEFA BERLACH

zagubiła legitymację P. U. P. P. za nr. 11202. 150-1

HELENA MIASNIK

zam. przy ul. Piotrkowskiej nr. 117, zagubiła przepustkę, wydana w Rydze, przez Polski Konsulat. 151-1